

Forfatter: Hertz, Henrik

Titel: Vinter-Situationer

Citation: Hertz, Henrik: "Vinter-Situationer", i Hertz, Henrik: *Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.*, udg. af Første Deel, 1851-62., s. 35. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hertz09_lev-shoot-workid57763/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.

Vinter-Situationer.

I.

Naar jeg om Morgenen med frisk Forhaabning
Betræder dig, min stille Dagligstue,
Da hersker om mig selsom Dæmringlykting.
Thi alle Ruders frodne Glasrystaller
Er tæt belagt' med Billeder og Blomster,
Der Nattens Drømme lig, i planløs Orden
Indlulle Sjælen i en fød Forvirring.
Længst har jeg kjendt hin saukke Skrift paa Ruden;
Thi alt som Dreng jeg saae, hvor Palmen boied'
Sig om Convallerne, mens rundt paa Glasset
Selsomme Træk sprang ud i Hieroglypher.
Thi maa jeg blive inderst vel tilmode,
Og gamle, længst forglemte Drømme krybe
Fornøjet frem fra Rudens Winterlandskab,
Som Vaarens Blomster krybe gennem Sneen.

Lidt op ad Dagen kommer min Værtinde,
Og i Betsmring for mit Vel hun lægger,
Det bedste hun har lært det, Ild i Ovnen.
Jeg føler selv, at Varmen er mig gavnlig,
Forsøger Ilden, og før ret jeg veed det,
Jeg sidder rigtigt inden varme Bægge.
Men ah! de skjønne Billeder paa Huden,
De lustige Børn, der fik Gestalt og Væsen,
Da Manden af mit varme Liv blev fædret
Af en Decembernats uskolde Arme,
Opløste synke de, hensmeltede langsomt,
Mens deres Liv i Taarer sig udgyder.

Serguodigt Billed paa mit Haab, min Fremtid!
Lig Hudens frodne Blomster skal I spinde,
I dyrefjødte Drømme, I forbudne,
Bandslygte Skabninger af Noesten.
Der, hvor I staae, paa Sjælens Glade tegnet,
Der skal I smelte hen i mine Taarer.
— Mig huse mine Venner, mig beklager
Min nære Slægt, og ryfter taus paa Hov'det;
Og i Betsmring for mit Vel de raade
Og bede mig, den Drømmende, bestandigt,
At see mig om og tænke paa min Fremtid.

Væx mig for alle Planer om min Fremtid!
Hvad kan jeg vinde? Rundt omkring mig falmer
Det skjorne Liv; Naturen sner sig sammen
Og lukkes som en kaldet Grav, dens Billed,
Dens Hieroglyph i Graad løst op — imens jeg
Skal sidde trygt, og inden varme Bægge!

II.

Jeg stod ved Vinduet i dybe Tanker,
Bevæget inderst, at du ei, Veninde,
Vil række Dret mildt til mine Bønner.
Det var en klar Decemberdag, og Kulden
Med Frost og Nisur regjerede paa Gaden.
Og fra mit Byst, min bitre Kummers Leie,
Steg mine Suk og lagde sig paa Ruden.
Og Kulden kom, og skænked' dem af Mektigt
Et varigt Liv og formed' dem til Blomster,
Der let skjød op, chrySTALLISERT paa Ruden.
Da maalte jeg med Fingeren behændigt
Dit Navn, Lillbedte, paa den frodne Rude.
Saaledes stod du midt iblandt min Længsels
Forkomne Suk, af heres Blomster frandsjet.

Men efterhaanden, som jeg længer stirred'
Paa Kræftet af dit Navn, min Sjæls Veninde,
Bemærked' jeg desværre snart, der skjultes
I Hændelsen en dybere Betydning.

Forgjæves, af, forgjæves kun pulserer
For dig med altfor sømme Slag mit Hjerte.
Forgjæves vil det, under Boesjens
Nurblaa Himmel, flyde farverige
Og friske Blomsterklynger, for at fransje
Dit Hoveds dunkle Rok og dufte for dig.
Dit Smil er lidet, Blikket fra dit Die,
Af Egeguldighedens Dæmon styret,
Er kolbt som Vintajolen, og dets Straaler
Saa lidt som den kan varme og befrugte.
Og er der saa et Under, at mit Hjerte
Maa tabe sig i Gul? at mine Digte,
Berørte af dit Smil, Dit Dies Kulde,
Forgjæves længes efter Duft og Farve,
Vig Nubernes krysalliserede Blomster — ?

Men stille! værer tause, mine Digte!
Jeg nænner ei at krænke min Veninde.
Hun skal ei mærke mine Gul, men heller
Af deres farveløse Blomster fransjes.

III.

Mod mig og mod min Kjærlighed, Veninde,
Har, kan jeg fristes til at troe, Naturen
Sig sammensvoret, ene for at gjæffe
Mit Haab og drive Spot med mine Klager.

Jeg gik i Sommer udenfor dit Kammer
Og vented' paa at see dig, min Tilbedte!
Men af, af Urtepotter, Tulipaner
Og den urimelige Sværm af Blomster
Var alle dine Vinduer bedækket.

Og nu i Vinter, da jeg atter kommer
Og venter paa at see dig, min Tilbedte,
Har Nattefrosten dækket dine Ruder
Med lutter Blomster, fjaarne i Ghyffaller;
Og kun forgjæves venter jeg at see dig.

IV.

Dovelsker Eder aldrig, kjære Venner,
Om Vinteren! Beskytter Eders Hjertes
Mod Kjærlighed i Januar, December
Og Februar; den Tid er ikke gunstig.

1*

Men vælger Vaaren og den milde Sommer!
Da bryder Kjærligheden frem af Jorden
I tusind Blomster; Sommerbunde jage
Med Doppelpilens Blad, der zitter under
De skjælmste Vindes Favntag, medens Værken
Og Nattergalen, Kjærligheds Apostel,
Og Sommerfuglen, en befriet Psyche,
Der nys har sjaalet sig fra Amors Favntag,
Forkynde Mennesket i Chor, at Tiden
At dyrke Kjærlighedens Gud er kommen.
Da nægtes ingen Bønner; Solens Straale,
Der trænger ind i Pigens Hjertekammer,
Forsjager med sin Varme hendes Strengheb.
Og hvor man kommer, finder man et villigt
Og hurtigt Ekstosbud, i Vestensvinden,
I Blomstens Duft, i Kildens fagte Nislen,
I Maanens blege, sovrmeriske Straaler,
Der alle hviffe sødt om vore Smerter
Og høie hendes Dre til vor Klage.

Men derimod det er en Guf at være
Om Vinteren forelsket. Solen flygter,
Forsjædet over at Naturen ligger
Et sneehvidt Klig; og Nium og Nattetaage
Og korte, mørke, kjedelige Dage
Behude Frostens strenge Regimente.

Men Amor, har jeg mærket godt, er fuldstjær
Dg holder sig om Vinteren til Stuen.
Dg det er Knuden, Mellem fire Bægge,
Dg ved Kamineus indelukte Varme,
Forstyret ideligt af føle Vidner,
Kan Amor aldrig spøge frit; han finder
— Fornemmelig i vore Læder — ingen
Ljenstfærdig Naad, der lyder hans Commando
Dg hjælper ham med Dist og med Intriger.
En anden Sag om Sommeren: da lyde,
Som ovenfor er sagt, de lune Vinde
Dg uberriden hele Fuglesværme
Dg intrigere som bekjendt for Amor.
Men nu — o hører blot hvad der er hædt mig!

Det var min Agt forleden at bestørme
Min Elskede paany med mine Bønner.
Kun var jeg høist forlegen, for at finde
Et Bud, til hvem jeg kunde trygt betros mig.
Jeg vendte mig til Vinden; den var villig,
Dg ilte, da jeg først med megen Møie
(For den var tungvær) fik den instrueret,
Med Susen til min Elskede, og banked'
Med en forfærbelig Allarm paa Døren.
Men Døre, Vinduer og hver en Aabning
Var lukket og tildeels behængt med Tapper,

Dg Jagen vilde lukke op for Blæsten.
Med uforrettet Sag den kom tilbage,
Dg havde nær mig kastet om, imens den
Fortalte sin uhyggelige Skjebne.
— Saa gif jeg feent om Aftenen til Maanen.
Den havde Forsald, da den gav Audiens til
En Mængde Stjer, hvoraf den var beleiret.
— Den næste Morgen vented' jeg paa Sølen.
Det vareb' lange før den kom; den reisfe
Saa langsomt sig og sendte sine Straaler
Saa koldt og sparsomt, at jeg tabte Modet.
Jeg mærked' snart, at den var lidet skiftet
Til Postillon d'Amour, og gif saa fra den.

Fordybet blev jeg om paa Byens Gader
Dg speculeerte paa, af hvem jeg skulde
Betjene mig som Missionair. Da mærked'
Jeg pludseligt, at hvide, store Sneefog
Paa Vindens Vinger svævede forbi mig,
Som lutter smaa og hvide Sommerfugle.
Dg hurtigt bad jeg Sneen at forbarne
Sig med min Nød og bringe min Veninde
Et lille Brev; hvis ikke, da en Hilsen.
Den loved' strax at gjøre det og svæved'
Til hendes Huus, at sige, blot med Hilsen.
— Min Elfte traadte netop ud af Huset.

Da sank et Blad af Sneen, som en Concha,
Hvori de hemmelige Dnffer skjultes,
Og hang sig ved den Faures Purpurkæber.
Jeg dvælte henrykt ved et Syn som dette,
Og loe og græd som om jeg var forstyrret.
Men hølt jeg glædede mig ved min Smilbhed,
Og jeg besluttede bestemt, at bruge
Herefter intet andet Bud end Sneen.
— Man finder det vel rimeligt, ifald jeg
Var høit begjærlig paa at faae at vide
Et Resultat af Sneens Underholdning
Med min Venindes søde Purpurkæber.
O, hvo der var i dens Sted! hvo der hvilte
Saa silkeblødt, beruust af Fornarsvarmen,
Som hendes Aande sender over Læben.

Men — min Laalmodighed blev sat paa Prøve.
Jeg vented' godt en Time, vented' tvende,
Og venter end den Dag idag, at Sneen
Skal bringe mig et Svar fra min Veninde.
Uroløse Bud! Forræderiske Tjener!
Det aner mig, du har forraadt din Herre.
Jeg frygter for, at Amor har besefret
Din Jis-Natur og overgivet jeneddet
Dig Arme for min Elskedes Triumphvogn.
Men, vogt dig, Daare! Vild, at naar du synker

Paa hendes blide Bryst, begjærlig flæker
Ved Kinderens Oval, og søger Hvile
Paa hendes slæbeløbe Bryst, da venter
Den visse Død paa dig, da bliver din Sjælsbue
At fejlmte hen i elskovslygde Taarer.

Saaledes har jeg, kjænt forgjæves, sukket
De lange Winterdage og forsøgt paa
At høre min Venindes Hjerte til mig.
Lilhedst har en bedrøvelig Erfaring
Bestemt mig til at give Tid og vente
Til Vaaren har besejret Vintrens Stængelighed;
Saa finder vel min Kjærlighed en Talemand,
Der bringer Bud og Hjælp til min Elskte.

Men, hvis I ønske, Venner, at erfare
Et haabløst Hjertes endelige Sjælsbue,
Jeg beder Eder venligt om at tøve
Til Vaaren kommer og den milde Sommer.